

Gibraltar celebra eleccions legislatives dijous, 11 d'octubre. La novetat d'aquests comicis és que, per primera vegada, la disputa sobiranista amb l'estat espanyol n'ha quedat una mica al marge i la campanya s'ha centrat en qüestions de caire més econòmic i social.

“**L**es cues a la frontera són el termòmetre de les relacions entre Gibraltar i Espanya.” Si partim d'aquesta afirmació, que poc o molt tots els analistes polítics d'aquest minúscul racó del sud d'Europa han pronunciat o han sentit alguna vegada, actualment aquestes relacions són més que correctes. Les exasperants cues per entrar i sortir del penyal britànic, habituals fins no fa gaire, han deixat pas a un trànsit fluid que només s'interromp quan s'abaixa la barrera per la circulació imminent d'un avió a la curiosa pista de l'aeroport gibraltarenc. La clau del relaxament de la tensió actual té un nom i una data: els Acords de Còrdova del 18 de setembre de 2006. Ara fa un any, alts representants dels governs gibraltarenc, espanyol i britànic, en l'anomenat Fòrum de Diàleg Tripartit engegat l'octubre de 2004

Gibraltar vota sense mirar a Espanya

per totes tres diplomàcies, van acordar per escrit entrar en una nova fase de relacions que anteposava la millora de la qualitat de vida i del benestar dels ciutadans de la regió del Camp de Gibraltar, històricament deprimida, a disputes sobiranistes encallades. D'aquells Acords de Còrdova, escrits però no signats, en va sortir la necessària relaxació dels controls a la frontera o tanca (en la doble terminologia del Fòrum Tripartit), i quatre compromisos concrets més: l'ús comercial conjunt de l'aeroport, la revalorització

de les pensions dels 12.000 ex-treballadors espanyols a Gibraltar afectats pel bloqueig franquista de 1969, la millora de les telecomunicacions i l'obertura d'una seu de l'Institut Cervantes al penyal. Excepte l'últim punt, tots els compromisos han avançat poc o molt en aquests primers dotze mesos d'aplicació dels acords. El 16 de desembre, per exemple, un vol directe d'Iberia procedent de Madrid va aterrar per primera vegada a la història a Gibraltar, en una línia diària que no s'ha interromput; el pagament de les pensions endarrerides ja ha començat a fer-se efectiu, i, telefònicament, per trucar a Gibraltar ja cal fer servir el prefix internacional propi -350- i s'hi ha ampliat el sostre de línies disponibles de 30.000 a 500.000.

Eleccions avançades. Els Acords de Còrdova, en el cas concret del penyal, han tingut un efecte suplementari. Gràcies a la incipient normalització de relacions amb Espanya, per primera vegada s'afronten unes legislatives en què el debat pot girar a l'entorn d'affers estrictament domèstics, sense interferències exteriors. A les eleccions anticipades d'aquest 11 d'octubre, convocades per l'actual ministre principal Peter Caruana per renovar el Parlament gibraltarenc, les eternes picabaralles sobiranistes amb Espanya han deixat pas als punts febles de la sanitat, l'economia, l'habitatge, la política de joventut, el medi, els serveis socials o el trànsit. I això és nou. Ho constata Gerardo Gonzalez, director de la publicació més jove del penyal, el setmanari gratuït *7 Days*,

Imatge de la frontera entre Gibraltar i Espanya, amb les banderes gibraltarenca, britànica i europea.

per a qui “aquesta convocatòria electoral difereix de les anteriors perquè no hi ha la incertesa política de sempre en les relacions de Gibraltar amb Espanya i la Gran Bretanya”. I ho corrobora Dominique Searle, director de la capçalera degana del penyal, *The Chronicle*, amb una frase que ho diu tot: “No havia vist mai unes eleccions tan tranquil·les.” Aquesta tranquil·litat també inclou una certa apatia política, desconeguda fins fa ben poc a Gibraltar, on les passions sempre han estat a flor de pell.

Tot i que encara es pot animar a última hora, la campanya s’ha viscut “sense excitació”. Searle ho explica perquè la gent no té realment opcions noves i engrescadors. Tant el governant GSD de Caruana, centrista, com la coalició GSLP/Liberals del veterà líder opositor Joe Bossano arrosseguen un desgast. El primer, l’inevitable de dotze anys ocupant el número 6 de Convent Place. I el segon, el de tres derrotes consecutives des del tomb electoral de 1996, quan va ser desallotjat per sorpresa de la residència del ministre principal. La jove tercera via política gibraltarenca, representada pel Progressive Democratic Party de Keith Azopardi, “és de fet mig partit” perquè sols presenta sis candidats i en calen nou per a la majoria absoluta del miniparlament. “Malgrat una certa voluntat de canvi i renovació política, l’electorat topa amb la realitat que l’única alternativa per a posar fi a tres legislatures de Caruana és tornar al passat i votar per Bossano”, afegeix Searle, per a qui l’únic element que pot introduir una mica de joc als resultats és l’aplicació del sistema electoral sorgit de la nova Constitució referendada el 30 de novembre de 2006. A més de canviar el nom d’Assemblea per Parlament i d’obtenir de Londres més grau d’autonomia per a aquest territori de 6,5 km² de la Corona, la nova carta magna preveu l’eliminació de dos escons de reminiscència colonial, designats pel governador britànic, al si de l’assemblea. Això ha fet augmentar de quinze a disset els diputats escollits per sufragi directe dels 22.000 electors del penyal. Searle no descarta que la novetat lligada a l’ampliació de la cambra pugui motivar equacions gens habituals a Gibraltar: “Hi ha la

Una pintada en un mur, amb el penyal de fons, mostra el rebulig al primer ministre Caruana per part d’alguns ciutadans gibraltarencs.

possibilitat que el partit de Caruana s’endugui vuit diputats, com fins ara, però que el novè o el desè necessaris per la majoria absoluta vagin a parar a independents”. Amb la nova aritmètica electoral pot haver-hi un resultat que, a Gibraltar, resultaria estrany: “Des de no governar el partit amb més vots i diputats”, vaticina, fins a haver de treure la pols de les coalicions de govern entre les dues grans formacions, a l’estil de la que el 1969, en ple enfrontament amb Franco, va permetre a Robert Peliza de governar.

Plebiscits paral·lels. Sense excitació política, la recerca d’elements secundaris amb més o menys incidència en aquestes eleccions s’ha disparat. A més del possible efecte directe de l’augment de dos diputats al Parlament, hi ha analistes que s’han entestat a interpretar l’11-O com un plebiscit de la societat gibraltarenca a la bondat, o no, dels Acords de Còrdova. Després d’un primer avís al referèndum de la Constitució del novembre passat, amb una participació més que baixa (60% del cens) d’allò que és habitual a Gibraltar, és cert que a Caruana se li presenta un examen amb què sabrà si disposa del suport majoritari de la

població per a fer anar endavant el delicat procés del Fòrum de Diàleg Tripartit, que ha de continuar cercant des de l’*statu quo* polític la màxima normalitat a banda i banda de la frontera en qüestions de medi, seguretat marítima, educació o cultura. En cas de victòria opositora, Joe Bossano ja ha avisat que té al punt de mira alguns punts “inaplicables i inacceptables” dels primers acords, com ara la cessió d’un edifici públic per a l’Institut Cervantes o la presència d’autoritats espanyoles a la futura terminal única de l’aeroport. Des d’Espanya això representaria, ras i curt, la vulneració unilateral dels compromisos i la fi del procés. Però, a més del possible plebiscit per als acords, també hi ha qui hi veu un plebiscit als actors polítics gibraltarencs. Segons el director de l’influent *The Chronicle*, l’11-O pot passar perfectament que els votants no mirin tant als propers quatre anys de legislatura com a la cita electoral de 2011, quan amb tota probabilitat ni Bossano ni Caruana no repetiran al capdavant de les dues sigles que han dominat la política gibraltarenca aquests darrers decennis.

Martí Crespo